

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Børne- og Undervisningsudvalget
Christiansborg

Svar på alm. del – spørgsmål 32

I brev af 21. oktober 2024 har udvalget efter ønske fra Lotte Rod (RV) stillet mig følgende spørgsmål:

7. april 2025
Sagsnr.: 25/08955

Alm. del – spørgsmål 32:

Vil ministeren redegøre for, hvor mange stx-institutioner der som følge af hhv. de faldende ungdomsårgange eller den nye ungdomsuddannelses-reform forventes at måtte lukke, fordi de kommer under minimumskapaciteten for et stx-udbud?

Svar:

Det er regeringens ambition, at unge, der ønsker en almen gymnasial uddannelse, også i fremtiden skal opleve en bred geografisk dækning i forhold til, hvor de kan påbegynde deres uddannelse.

Antallet af 15-18-årige frem mod 2035 skønnes at falde med ca. 8 pct. på landsplan og ca. 15 pct. i landkommunerne. Faldende ungdomsårgange vil alt andet lige betyde færre elever på gymnasierne og som følge heraf en reduktion af institutionernes taxametertilskud og indtægtsgrundlag.

I fremtiden kan det derfor blive vanskeligt at opretholde en bred geografisk dækning af stx i udkantsområder pga. den demografiske udvikling, hvis der ikke foretages strukturelle ændringer af institutionslandskabet.

Der eksisterer ikke en definition af, hvor mange elever der kræves for at et udbud vurderes at være bæredygtigt, hvorfor der ikke kan tages udgangspunkt i en egentlig minimumskapacitet. Hvis der fx tages udgangspunkt i en grænse på 56 elever pr. årgang, skønnes der i 2035 at være 10 byer i Danmark, hvor elevgrundlag til nuværende stx-udbud bliver lavere end denne grænse. Disse byer er: Bjerringbro, Fjerritslev, Grenaa, Høng, Lemvig, Maribo, Nakskov, Nykøbing Mors, Skjern og Struer, jf. kort 1. Der gøres opmærksom på, at skønnene er behæftet med betydelig usikkerhed, jf. boks 1.

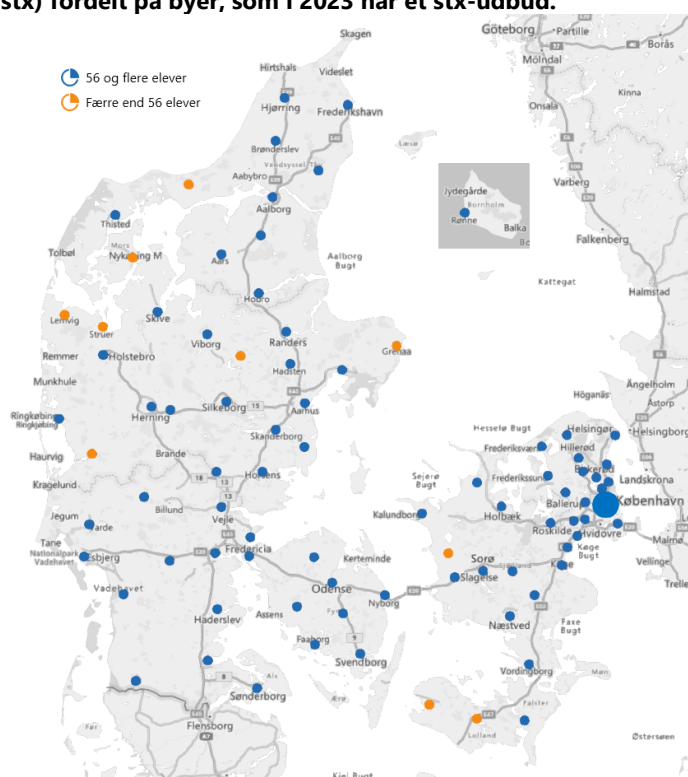
Indførslen af et skærpet karakterkrav til stx på 6,0 skønnes at indebære, at stx i Grindsted og Faaborg også har et lavere elevgrundlag end denne grænse i 2035. I Grindsted er stx dog i forvejen placeret sammen med de øvrige gymnasiale uddannelser.

I flere af de 10 byer, fx Bjerringbro, Dronninglund, Fjerritslev og Maribo er der kun en institution. Såfremt epx bliver placeret på samme institution som det nuværende stx-udbud, forventes det samlet set at medføre flere elever på pågældende institutioner.

Hvorvidt de enkelte stx-udbud er økonomisk bæredygtige på længere sigt afhænger af en lang række forhold, herunder den enkelte institutions samlede økonomi, elevgrundlaget på øvrige uddannelser på institutionen, om der fusioneres med andre uddannelse og institutioner, om den nye epx-uddannelse bliver udbudt på institutionen samt øvrige lokale forhold.

Det konkrete uddannelsesudbud og institutionslandskab samt økonomiske vilkår fastsættes først i en senere fase af de politiske forhandlinger.

Kort 1. Skønnet elevvolumen til stx i 2035 (uden skærpede adgangskrav til stx) fordelt på byer, som i 2023 har et stx-udbud.

Anm.: Opgørelsen tager udgangspunkt i de 85 byer, der i dag har en institution eller afdeling, som udbyder stx. Afdelinger og institutioner med en afstand, der er mindre end 5 km, er i udgangspunktet angivet til at være placeret i samme by. Ved en afstand på over 5 km (fra nærmeste afdeling) er afdelingerne angivet til at være placeret i forskellige byer. Byen København indeholder i denne opgørelse en række institutioner og afdelinger i Københavns omegnskommuner. Kortet inkluderer ikke private institutioner. Den demografiske udvikling af elevgrundlaget for ungdomsuddannelserne 2035 er behæftet med betydelig usikkerhed, da den er opgjort ved fremskrivning af bestanden af elever i 1.g på stx pr. 30.9.2023 på baggrund af Danmarks Statistiks befolkningsfremskrivning på kommuneniveau for 15-18 årige, forudsætter uændrede bosætningsmønstre inden for kommunerne samt uændret søgeadfærd ift. stx.

Kilde: Børne- og Undervisningsministeriet

Boks 1. Opgørelsesmetode

- Den demografiske udvikling af elevgrundlaget for stx er opgjort ved fremskrivning af bestanden af elever i 2023 på baggrund af Danmarks Statistiks befolkningsfremskrivning for 15-18 årige.
- Den enkelte bys elevgrundlag er fremskrevet ved et vægtet gennemsnit af den demografiske udvikling i den enkelte elevs bopælskommune.
- Alle skøn er behæftet med betydelig usikkerhed, da de er baseret på:
 - Befolkningsfremskrivninger til 2035 på kommuneniveau
 - Forudsatte uændrede bosætningsmønstre inden for kommuner
 - Forsimplede antagelser om søgeadfærd baseret på nuværende søgemønstre

Med venlig hilsen

Mattias Tesfaye